

AŞI BİLGİLENDİRME BEYANI

Canlı Zoster (Zona) Aşısı, ZVL: Bilmeniz Gerekenler

Many Vaccine Information Statements are available in Turkish and other languages. See www.immunize.org/vis

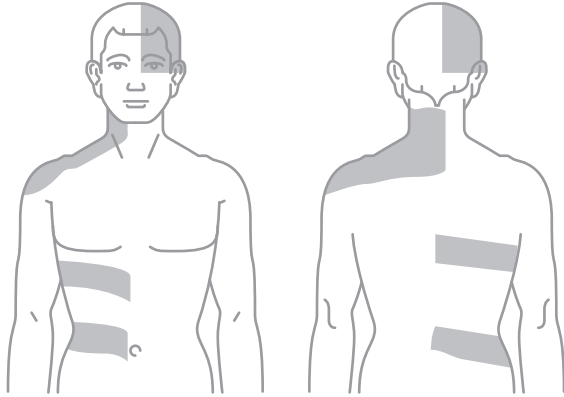
Birçok Aşı Bilgilendirme Beyanı, Türkçe ve diğer dillerde mevcuttur. www.immunize.org/vis adresine bakın

1 Zona nedir?

Zona (ayrıca herpes zoster veya sadece zoster olarak da bilinmektedir) genellikle kabarcıkların olduğu ağrılı bir deri döküntüsüdür. Zona, su çiçeğine neden olan aynı varisella zoster virüsünden kaynaklanır. Su çiçeği olmanızın ardından virüs vücudunuzda kalır ve hayatın geri kalanında daha sonra zona oluşturabilir.

Başka bir kişiden size zona bulaşmaz. Ancak, hiç su çiçeği geçirmemiş olan bir kişiye (veya su çiçeği aşısı yapılmamış kişiye), zonası olan birinden su çiçeği geçebilir.

Bir zona döküntüsü genellikle yüzün veya vücudun bir tarafında görülür ve 2 ila 4 hafta içerisinde iyileşir. Ana belirtisi şiddetli olan ağrıdır. Diğer belirtiler ateş, baş ağrısı, titreme ve mide rahatsızlığı içerebilir. Çok seyrek olarak, bir zona hastalığı enfeksiyonu zatürre, işitme problemleri, körlük, beyin iltihabı (ensefalit) veya ölüme yol açabilir.

Yaklaşık 5 kişiden 1'inde, döküntüler geçtikten sonra şiddetli ağrı devam edebilir. Bu uzun süren acıya herpetik sonrası nevralsi (post-herpetic neuralgia, PHN) denir.

Zona, 50 yaş ve üzerindeki kişilerde gençlere göre çok daha yaygındır ve risk yaşla birlikte artar. Ayrıca bağışıklık sistemi kanser gibi bir hastalık veya steroidler ya da kemoterapi gibi ilaçlarla zayıflamış kişilerde daha yaygındır.

Amerika Birleşik Devletleri'nde yılda en az 1 milyon insan zona geçirir.

2 Zona aşısı (canlı)

2006 yılında canlı zona aşısı FDA tarafından onaylanmıştır. Bir klinik çalışmada, aşı, 60 yaş ve üstü kişilerde zona riskini yaklaşık %50 oranında azaltmıştır. PHN olasılığını azaltabilir ve aşılandıktan sonra yine de zona geçiren bazı kişilerde ağrıyı azaltabilir.

Canlı zona aşısı için önerilen program **60 yaş ve üstü yetişkinler** için tek dozdur.

3 Bazı kişilerin bu aşığı yaptırmaması gerekmektedir

Aşağıdakileri yaşamamız halinde aşı aşığı yapan kuruluşunuza söyleyin:

- **Şiddetli, hayatı tehdit edici alerji yaşamamız halinde.** Bir dozluk canlı zona aşısından sonra hayatı tehdit eden bir alerjik reaksiyon geçiren ya da bu aşının herhangi bir bileşenine ciddi bir alerjisi olan bir kişiye aşı yapılmaması önerilebilir. Aşı bileşenleri hakkında bilgi isterseniz sağlık hizmetleri uzmanınıza danışın.
- **Hamile olmanız halinde veya hamile olabileceğinizi düşünmeniz halinde.** Hamile kadınlar artık hamilelikleri bitene kadar canlı zona aşısı için beklemelidir. Zona aşısı yaptırdıktan sonraki en az 1 ay boyunca kadınlar hamile kalmaktan kaçınmalıdır.
- Hastalık (kanser veya AIDS gibi) veya tıbbi tedaviler (radyasyon, immünoterapi, yüksek dozda steroidler veya kemoterapi) **nedeniyle zayıflamış bir bağışıklık sistemine sahip olmanız halinde.**
- **İyi hissetmiyor olmanız halinde.** Soğuk algınlığı gibi hafif bir hastalığınız varsa, muhtemelen bugün aşığı alabilirsiniz. Orta veya ağır hasta iseniz, muhtemelen iyileşene kadar beklemeniz gerekir. Doktorunuz size tavsiyede bulunabilir.

4 Aşı reaksiyon riskleri

Aşılar da dahil olmak üzere herhangi bir ilaçla reaksiyon yaşama olasılığı vardır.

Canlı zona aşılamasından sonra, bir kişi şunları yaşayabilir:

- Enjeksiyon bölgesinde kızarıklık, ağrı, şişlik veya kaşıntı
- Baş ağrısı

Bu olaylar genellikle hafiftir ve kendi başlarına geçerler.

Seyrek olarak, canlı zona aşıları döküntüye veya zonaya neden olabilir.

Bu aşından sonra olabilecek diğer şeyler:

- İnsanlar bazen aşı da dahil tıbbi işlemlerden sonra bayılırlar. Yaklaşık 15 dakika boyunca oturmak veya uzanmak, bayılmayı ve düşmekten kaynaklanan yaralanmaları önlemeye yardımcı olabilir. Baş dönmesi hissettiğinizde, görme değişikliğiniz veya kulaklarınızda çınlama olup olmadığını kuruluşunuza bildirin.
- Bazı kişiler, enjeksiyonları takip edebilen rutin ağrılardan daha şiddetli ve uzun süreli omuz ağrısı çekerler. Bu çok seyrek olarak yaşanır.
- Herhangi bir ilaç ciddi bir alerjik reaksiyona neden olabilir. Bir aşıya karşı bunun gibi reaksiyonların bir milyon dozda yaklaşık 1 olduğu tahmin edilmektedir ve aşılama birkaç dakika sonra ila birkaç saat arasında gerçekleşir.

Herhangi bir ilaçta olduğu gibi, aşı nedeniyle çok ciddi bir yaralanma veya ölüme neden olması açısından uzak bir ihtimal bulunmaktadır.

Aşıların güvenliği daima izlenmektedir. Daha fazla bilgi için, ziyaret edin: www.cdc.gov/vaccinesafety/

5 Ciddi bir sorun olması halinde yapmalıyım?

Ne aramalıyım?

- Şiddetli alerjik reaksiyon belirtileri, çok yüksek ateş veya alışılmadık davranışlar gibi sizi ilgilendiren herhangi bir şey olup olmadığına bakın.

Şiddetli alerjik reaksiyon belirtileri ürtiker, yüzün ve boğazın şişmesi, nefes darlığı, hızlı bir kalp atışı, baş dönmesi ve güçsüzlük olabilir. Bunlar genellikle aşından sonraki birkaç dakika ila birkaç saat arasında başlayacaktır.

Ne yapmalıyım?

- Eğer **şiddetli bir alerjik reaksiyon** veya bekleyemeyecek diğer acil durumlardan olduğunu düşünüyorsanız, 9-1-1'i arayın ve en yakın hastaneye gidin. Aksi takdirde, sağlık hizmetleri uzmanınızı arayın.

Ardından, reaksiyon, Vaccine Adverse Event Reporting System'e (VAERS) (Aşı Advers Olay Bildirme Sistemi) bildirilmelidir. Doktorunuz bu raporu doldurmalıdır veya onu kendiniz www.vaers.hhs.gov adresindeki VAERS web sayfasından veya **1-800-822-7967** numarasını arayarak yapabilirsiniz.

VAERS tıbbi tavsiye vermez.

6 Daha fazla bilgiyi nasıl öğrenebilirim?

- Sağlık hizmetleri uzmanınıza danışın. Size aşı paketi ekini verebilir veya diğer bilgi kaynaklarını önerebilir.
- Sağlık müdürlüğünü veya sağlık bakanlığını arayın.
- Centers for Disease Control and Prevention (CDC) (Hastalık Kontrolü ve Önlenmesi Merkezi) ile İrtibat Kurun:
  - Şu numarayı arayın: **1-800-232-4636** (**1-800-CDC-INFO**) veya
  - CDC'nin web sayfasını www.cdc.gov/vaccines sayfasından ziyaret edin

Vaccine Information Statement Live Zoster Vaccine

2/12/2018

Turkish

Office use only

